

Évadnyitó beszélgetés a művészeti vezetővel

[1]

„... ennek a húsz évnek minden percét, ... a nulladik és mínusz egyedik napját is megéltem”

Évadnyitó riport Tóth András Ernővel, a JESZ művészeti vezetőjével

Futsz, rohansz, egyeztetesz, tárgyalasz, játszol, rendezel, és tovább futsz, sietsz, pörögsz.

Sikerült "a nagy, emblemikus" évad előtt kicsit leállnod, pihenned?

„Kedveseim! A barátság, a szeretet, a pihenés fontosabb mindennél!” Egy kitűnő Cseh Tamás dalból van az idézet, ezt nyaranta nagy erővel próbálom betartani. Mivel még kicsik a gyerekeim, nekem a pihenés a családdal töltött idő, hegyek, vízpart. És bízom abban is, hogy a „semmittevés” közben azért beégnek képek, helyzetek, véletlen izgalmas szituációk, grimaszok, amik majd visszaköszönhetnek év közben a darabok elemzésénél.

Készültél tudatosabban, másként erre a 20., ünnepi évadra? Maga a források, az üzembiztos működés körülményeinek előteremtése is egyfajta készülést jelent, ez menedzseri szerepkör. Emellett alkotóként sikerült valahogy rápihenni, felszívni magad? Azért ragaszkodom a kérdéshez, mert Mikuli Jánossal, a színház igazgatójával művészeti vezetőként Te vagy a JESZ másik motorja. És a motort olajozni kell...

A munka évad elején majd összedolgozza a fogaskerekeket, kicsi zörgést?l pedig nem kell megijedni. A mi szakmánknak amúgy is lételeme, hogy ne menjen minden simán, jöjjön a probléma, a konfliktus, ebb?l „élünk”. Nem szeretek rápihenni semmire, mert nincs is mire, mivel – persze szigorúan csak szerintem - a komoly dolgok sosem látszanak el?re, azokat a meló dobja ki el?adás készítés közben. Bár alapos tervezéssel lehet kicsit irányítani a „sorsunkat”. Sok töprengés után olyan darabokat építettünk be az évadtervbe, ahol azért lehet sejteni, hogy lesznek veszélyes, de bevehet? kanyarok. Ilyen lesz mindenek el?tt a *Kohlhaas Mihály*, mert az alapanyag mégis Kleist, ami eleve k?kemény vállalás, de nagyon izgulok azon is, hogy a Tizenkét k?m?ves története, ami egy emblemikus egyetemi színházi el?adás volt annak idején Szegeden, tényleg tartogat-e annyi patront a mai fiataloknak, mint én hiszem. Az, hogy valamit nagy ügyet igazán felépíteni spirituális érintettség, mondjuk ki: áldozat nélkül lehetetlen, talán nem hagyja ?ket sem nyugodni.

A húsz év egy színház életében kevés és sok is.

Mi volt számodra ebben kevés? Mi fért volna még bele?

Mi az, amit, ha lehetne ilyet tenni, kihagytál volna bel?le?

Mivel ennek a húsz évnek minden percét, s?t – fesztiválosan fogalmazva – a nulladik és mínusz egyedik napját is megéltem, ez a húszas így se nem sok, se nem kevés. Hiszek abban, hogy jó helyen vagyunk, hiszek abban, hogy er?s a társulat és abban is, hogy lényegénél fakadva, folyamatosan képes megújulni, szóval, rendben! Kihagyni soha semmit, miért is kéne, talán elfért volna egy-két komolyabb pályázati támogatás, ez igaz a jöv?re is, abban az esetben könnyebben tudnánk nagy feladatokat adni és ezzel a színház közelében tartani a már nem tanuló JESZ-eseket.

Miben lesz ugyanolyan és miben lesz egészen más ez az évad, mint az eddigi 19?

(kérlek, ecseteld hosszabban az évadot... els? produkció, fesztivál, további bemutatók, mi marad a m?soron...)

A problémák, ami a szervezést illeti, ugyanolyanok mindig, kicsit talán sikerült jobban szétteríteni a bemutatókat, mert most fixen lesz nyár / a PTE megfinanszírozza a 650 éves évfordulóra készül? Janus darabot /, bár amit nyerünk ezzel mondjuk januárban, azt meg kell dolgozni majd júliusban. A nyaralásnak tehát kapásból annyi! És idén újra lesz Nemzetközi Egyetemi Színházi Fesztivál, méghozzá igazán izgalmas fellép?kkel, keltr?l, nyugatról és délr?l, komoly zs?ri is ígérkezik, új a weblap, lesz új könyv, lesznek csak erre az évadra kitalált régi generációs estek Köles Ferivel, Adorjáni Bálinttal, szóval elvileg ünnepelgetünk is.

Ami az évad bemutatóit illeti, kezdünk a *Tizenkét k?m?vessel*, Kányádi Szilárd rendezi, aki dolgozott már velünk színészként és rendez?ként is, sok mozgás, sok babona és hiedelem, feldolgozva a történet rengeteg magyar és a környez? népeknél fellehet? variánsát, nyilván sok énekl? n?vel és – gondolom – sz?kszavú, hallgatag férfiakkal.

Említettem a Kleist alapján készül? Kohlhaas el?adást, ezt Zakariás Máté rendezi a tavaly bemutatkozó alkotói csapatával, Kuti Letíciával és Etlinger Misivel, és „kedvenc” színészeivel: Kuti Gerg?vel, Szabó Márkkal, Kecskés Alexisszel, Cserdi Zsoltival, Gácsik „Kacsa” Dénessel. Zaki kifejezetten expresszív rendez?i világa remélhet?en er?s képekben és helyzetekben ragadja meg ezt a romantikus h?störténetet. Nem titok, hogy Kohlhaas Mihály képes volt felforgatni a világot maga körül, ha kell, de az sem, hogy a világ képes volt eltaposni ?t. Nem lesz kacarászós este, komoly ütközéseket sejtek a színpadon!

Már említettem a Janus Pannonius darabot, *Medvevár* a munkacíme; ez az a Zágráb melletti vár, ahova Janus menekült Mátyás el?l a sikertelen puccs után, és ahol meghalt. Keresztesi József, a *Szerelmem*, *Majomúr!* szerz?je írja a darabot, ez remélhet?en garancia a súlyosabb fénytörésekre és iróniára, a rendez?i pálcá Kocsis Gerg? / részben t?lünk indult, és már befutott „pesti” színészként játszott! A hetvenked? katona és a Mirandolina f?szerepét a JESZ-ben / kezében lesz. Nem túlzás, hogy az egész pécsi színházi évad egyik legizgalmasabb eseménye, hogy Gerg?, aki a Katona egyik vezet? színésze és a Színház-és Filmm?vészeti Egyetem tanára el?ször rendez a f?iskola falain kívül! Nagy várakozással vagyunk az ügyben mi is, és nagy büszkeség, hogy vállalta! Remélem egy szerepet kapok t?le én is...

M?soron az marad, ami csak maradhat, mindenkinek fáj a szíve a Majomúrért, de szinte lehetetlen építeni-bontani, elengedjük A helység kalapácsát is – bár még Szaporcán tájolóunk egy tényleg utolsót szeptember végén -, az *Örömcskék*, *vétkecskék* azért kerül le, mert – és ilyen még soha nem volt, hogy egyszerre! - két színészünk is felvételt nyert színm?vészetre, egy Pestre, egy Kaposvárra, de marad a tavalyi évad sikereib?l a *Retúrjegy*!, *A mizantróp*, a *Baal*, és még régebbre?l a *Hamlet*. Ha ezeket jöv? ilyenkor összenézzük a most készül?kkel, szerintem országos szinten is nagyon-nagyon-nagyon er?s repertoárral fogunk rendelkezni!

A mai JESZ-esek átérzik, értik, milyen helyzetben jött anno létre a JESZ? Úgy értem, most adott egy nagyon szép játszóhely a Zsolnay Negyedben, van egy külön próbaterem is. Van f?állású technikus-gondnok, m?vészeti titkár, a keretek adottak, "csak" alkotni kell, vagy nem?!

A játsszók egy része eleve alapító, és többen is nagyon régen vannak már velünk, ezért bizonyos hagyományok élnek és virulnak, bizonyos legendák áthagyományozódtak, bizonyosak azért kopnak, módosulnak, de ügyelünk arra, hogy a tagoknak rangot jelentsen ide tartozni. A körülmények ideálisak, valóban nem kell „mást” csinálni, nem kell megszokni a trepnipakolást, de ebben az „öregek” se voltak különbe! A színész szereti, ha a ruhája tiszta, ha a kelléke oda van készítve, ha a fény a helyén, ha a mikrofon bekapcsolva kerül a kézbe, csak legyen, aki odateszi, de van! És el is teszi, hála Istennek!

Néznek ?k visszafelé? Érdekl?ket az els? 10-19 év és annak a küzdelmei (a keretek bizonytalanságai. Id. épületproblémák)? Sztoriztok a kezdetekr?l, az alapításról? Van erre id? és igény?

A maiakat szerintem egy elvárható tiszteleten túl, ami els?sorban a már közösen megélt munkából fakad, nem kell, hogy az ?sid?k túlzottan érdekeljék. Nekik a mostani JESZ a JESZ, azt fényezzék! A sztorik olyanok, mint a katonatörténetek, azokon az obsitosok nevetnek igazán és könnyezik a tovat?n? fiataláságot.

Triplán van oka a társulatunknak az ünneplésre: fenntartója, a Pécsi Tudományegyetem fennállásának 650. évét, a JESZ 20. színházi évadát és a 10. Nemzetközi Egyetemi Színházi Fesztivál megrendezésének éve lesz a 2016-17-es évad. Tartsanak velünk!

Forrás webcím:https://jesz.pte.hu/evadnyito_beszelgetes_muveszeti_vezetovel

Hivatkozások

[1] https://jesz.pte.hu/sites/jesz.pte.hu/files/styles/large/public/tae_mutogat.jpg?itok=x7OHjB3l